

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Égész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felétős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: „Johánytérdszékhelyben.

Közygylés a városnál.

Két fontos és általános érdeklődést keltő tárgya volt a tegnapi közgyűlésnek, a villamvilágítás ügye s az építendő keményítő-gyár kérdése. Mindkettőre azt határozta a közgyűlés, hogy nem hoz határozatot, hanem a jövő terveivé avatja. A mi nagy vállalkozásainknak rendszerint ez szokott a sorsa lenni. Nagy tervek készülnek, sajnos! hogy rendszerint csak a levegőbe s mikor a megvalósulás ide jutnánk: lekerülnek — sajnos! rendszerint az elpoványosodásba. A keményítő-gyár ügye is idekerült, valószínűleg bele is sülyedt örökre. A villamvilágítás megváltását szintén a jövőendő délbabjai közé avatták s valószínű, hogy nem is fogunk belőle egyebet látni papíronon fekvő kombinációnál.

Fidh Pál báró főispán jóval 9 óra után tudta csak megnyitni a gyűlést. A város atyái nagyon késedelmesen tudtak csak összeválni. A jövő hónapi közgyűlés napját április hó 26-ára tűzték ki.

A fővenyi tanyagazdaság épületeinek megvételére — törzsvagyónról lévén szó — a jövő közgyűlés tárgyat fogja képezni.

A tanács örömmel jelenti, hogy a pirosalma telkei a kiküldési áránál jóval magasabban kelttek el. A vízvezeték ügyében Szepesi Sándor vállalkozónak a szerződés szövege ellen némi aggályai vannak a közgyűlés azonban biztosítja őt, hogy a város, mint erkölcsi testület semmi esetre sem engedí őt szerződési biztosítás ellenére károsodni.

Rez István főkapitány, tüzeltő főparancsnok arra kéri a közgyűlést, hogy a város aljpon jót annak 10,000 kor. kölcsön felvételénél, melyet a tüzelő-készülékek átállítására, illetőleg a készülékek számának szaporítására fordítanak. A tüzelő-állomások száma jelenleg 12, most 20-ra emelnék, a készülékek régiék, nehezen kezelhetők és oly rossz karban vannak, hogy kijavításuk nagy összeget venne igénybe. A fenntartási költség most 900 korona, ezután 1000-ra szálana le. E mellett az a haszna is lenne, hogy egyes esetekben rendőri szempontból is igénybe vehető lenne.

A villamvilágítás a szerződés értelmében az idén a város tulajdonába mehetne át. A tanács Chatel Vilmos országos, Rauscher Béla és Winkler Vilmos helybeli szakértők meghallgatása után arra a megállapodásra jutott, hogy a telepet nem veszi át. Rauscher Béla azonban véleményét nyilvánított, amelyet alaposan meg is indokolt. Szerinte a városnak annyi új igénye van, hogy terheink évről-évre növekednek. A jövedelmek szaporítását ő csak vállalatok alapításától, illetőleg átvételétől reméli. Hyennek tartja a villamvilágítást is. Chatel Vilmos szerint ha a magánfogyasztás 50,000 kor. jövedelmet hoz, akkor a városnak még 2000 koronát kell évenként a vállalatnál ráfizetni. Mivel pedig a múlt évi magánfogyasztás jövedelme 50,000 koronán jóval alul maradt, tehát nem ajánlja az átvételt. Rauscher külön véleményében kimutatja, hogy a múlt évi november és december hónapokban a fogyasztás 14,800 koronát ért ki, ugyanannyit az idei két első hónap. (A múlt évi természetesen nem, mert akkor folyt a berendezkedés.) Ha csak 28,000 koronát számít erre a legerősebb négy hónapra s hozzá veszi a déli vasút fogyasztását (8000 kor.) a mely rövid idő múlva szintén behozatik, a többi 8 hónapból könnyen kihozza a Chatel szerinti

fogyasztást, sőt annál nagyobb fölöslegét is. Ezért ajánlotta az átvételt. Havranck József polgármester elvben helyesli Rauscher indítványát. Mint magánember hozzá is járulna, de mint polgármesternek a város vagyonával skrupulózusnak kell lennie. Most még csak a kombináció alapján állunk, egy-két év után azonban reális számítást csinálhatunk s ő reményli, hogy a társulat akkor is hajlandó lesz az átadásra. Winkler Vilmos főmérnök szintén jóváelmező vallatnak tartja a villamtelepet, de megjegyzi, hogy ma még átmeneti állapotban van. Már szük es atalakítást igényel. Az is igaz, hogy magánvállalkozás, a néhezkes városi kezelés közt óriási a különbség.

A világítás nem felel meg a közkívánalomnak. A Nador utcára két a Kossuth-és Széchenyi utcákra egy-egy új ilylampát beállítását kéri a tanács. Rauscher Béla ellen a ezt inkább helyezték át a villanylámpát, de ez a új lámpa 1340 koronába kerülve, túlyesebbnek tartja a takarékoskodást. Péncs Imre hasonlóképp a takarékoskodás alapján áll. Bilkei Ferenc ellenzi az új ilylampák felállítását, annál is inkább, mert a villanyvilágítási készülékek folyamatosan tökéletesednek. A Nernst-féle lámpák ugyanakkora áramfogyasztás mellett kétszerakkora es fehér fényt árasztanak. Cseréljék ki az izzólampákat azzal es akkor ilylampákra szükség nincs. Folemliti, hogy a Símor-téren az ilylampák hónapokon keresztül csak pislogtak, de nem égtek. Schlammadinger Jenő dr. hasonlóan panaszokdók a villam-társulatra. Valahányszor a Szent István Teremben a lámpákat meggyújtják, a környék világitása felnyire száll le. A társulat így kétszeres jövedelmet húzott, de helyeni kiadást tett. Havranck József polgármester indokoltan tartván e panaszokat, kéri a közgyűlést, hogy az újabb ilylampák felállítására felett később határozzon a közgyűlés.

Havranck József polgármester elterjeszti a tüzeltő katonahagyó részvevnytársaság ajánlatát, mely városunkban gyártatni óhajt alapítani, természetesen úgy, ha a vállalkozáshoz a város is hozzájárul. Gyártana 3000 kgr. keményítőt évenként. Kérne segélyt 9 kat. hold terület beépítésre, 20 kat. holdat lerakodó helyül s olcsó berent 18 holdat. Kéri a gyártat szarnyvasutal összekötni; vízjogi engedély megszerzését, a potadónak az ut-és hidvannak 15 évre való elengedését. A polgármester tárgyalat velük s úgy állapodtak meg, hogy a gyár a város vagyonát képezo Pucker-féle telken, a sorpince-utatól északra, az országút es a malomastorna közt épülne. A társaság 9 hold helyett melegelednek 5 holddal. A Pucker-kert mostani berlei 627 koronáért, vagyis egy évi ber kiütéscéért adnák a területet. A 20 holdnyi terület átadná telre, de tavasi vetés alá ismét berlek kezébe jutna, a 18 holdnyi területet a „Jecskepart“ mellett levő disznólegelőből adná. A potadót elengedné, a kövezetvamból a mi vasúton jön, de nem azt, a mi tengelyen érkezik. A vízjog megnyerésénél erkölcsi támogatásban részesíti a társulatot. Legnehezebb kérdés azonban a vasút kérdése. Ez a Pusztaföldy déli partján menne es 60,000 koronába kerülne. Ő tárgyalta a Déli vasutal, mely a sincket használna adná, így csak 30,000 korona fedezése maradna a városra. Ezt ő 15 évig évi 2000 kor. adományra osztaná, a mit nem éreznek meg. Péncs Imre nem megy bele. Építünk a homokbuckákra, ha a vasut is közelebb van, s nem vesznek drága helyet igénybe. Nem hiszi, hogy a törkölyt a mi gazdáink megvásárolhatnák. A napi 300 köbméter víz elvétele pe-

dig a malmokat tenné tönkre. Dr. Farkasdy Dezső örül a tervezésnek, de sikerében nem bízik. Ugy járunk vele, mint 10 év óta minden vállalkozással. A krumpftermelés nem fizeti ki magát. Járuljon a gyár költségeihez a megye is, hiszen annak több haszna lesz belőle. A 20 hold területet nem adja oda ingyen, a vasutépítésbe szintén nem megy bele, mert 25—30 évi forgalomért nem hoz akkora áldozatot. (Ennyi ideig szokott ugyanis tartani egy keményítőgyár.) A vízjogot kerje a társaság, hiszen ha joga van kérni, úgy is megkapja. Ugy hiszi, hogy ha 3000 köbm. vizet felhasznál a gyár, a malmoknak semmi sem marad. Nem enged el semmiféle követelményt. A vasútra pedig egyáltalán nem szavaz meg semmit, mert az a társulat, mely 100—150 ezer kor. tiszta hasznót zsebreveg, az nagyobb áldozatot is hozhat. Dr. Schlammadinger Jenő a polgármester indítványát a vasutépítésre vonatkozó rész mellesével elfogadja. Havranck József polgármester kéri indítványának elfogadását. A társulat nem fog nagyobb áldozatot hozni. Zichy János gróf 7 év óta alkudozik egy bécsi céggel előnyösebb feltételek mellett s nem tudtak megegyezni. Nagy Ferenc mint szakértő megjegyzi, hogy 6 méteresek után mondhatja, hogy a kalló-malomnak nincs felesleges víze s így a kulturmérnökség semmiesetre sem megy bele a csatorna vizének kevesbitésébe. Diaballa György a gyár által a városra háruló hasznót ecseteli. 40 % préselt szeclet itt marad, a melyet a mi gazdáink vehetnek meg. Szavazásra került a dolog, dr. Farkasdy Dezső indítványára 15, a tanácsára 13, dr. Schlammadinger Jenőre 34 szavazat esett.

A mútutak burkolására szükséges anyagot megszavazta a közgyűlés. A Lovótele-utcnának 200 méternyire való belurkolását szinte elfogadta. Laufenauer Ferenc igen praktikusn vezette fel azt az indítványt, hogy a szennyvíz-levezetéséről gondoskodjanak másként, mert most az elénk-forgalmu utcat teljesen akadályozza. A közgyűlés utasítja a főmérnököt a hiba megkorrigálására. A színhazi díszletek számára a Fekete Sas hátsó udvarában favazas épületet emelnek. — Haggenmacher Henrik lemondott a sörház megvételéről. — A földönarulók ezután nyáron d. u. 2 óráig, telén 3-ig árulhatnak a piacon. — A mentők a múlt évben 400 esetben szolgáltak az emberiség javat. A 276 kor. mentési díjnak felét megszavazta részükre a közgyűlés. — A sorompósok új díjszabást kaptak dolguk arányában, ez azonban csak személyváltozás esetén lép életbe. — Noficer János es nejeinek telekeldarabolási kérvénye, törzsvagyon szerzéséről lévén szó, a jövő közgyűlésre maradt. Endl József s. mérnök 65 éves lévén nyugdíjba lépését a közgyűlés elfogadta 2000 kor. fizetése után 1040 k. nyugdíjat kap. Steer György fizetése felemelési kérvényét a közgyűlés elutasította, Steltzer Antalét azonban elfogadta. Itt megemlítjük, hogy Steltzer Antal kérelmével szemben állást foglaltunk a pénzügyi szakosztály üléséről közölt tudósításunk kapasan, mert a kapott felvilágosítás szerint véletlen tévedésből — nevezett 3 korona napidíjat 4 koronára kérte emelni. Ezt nem helyeseltük. A tévedés most nyilvánvaló lett, amennyiben Steltzernek eddig 2 k. napidíja volt s ennek 3 koronára való emelése figyelmenlém műnökkörére s eddigi szorgalmára, nemcsak méltányos, de indokolt is. A bordélyházi szabályrendeletet a közgyűlés szintén elfogadta.

A kereskedelmi tanárok pünkösdi napján itt tartandó országos értekezletén a város melleságnak megfelelően fogja őket fogadni.

Mai lapunk 4 oldal.

Az Oltáregylet kiállítása.

Két napon át fehér selyem zászlót lengetett a márciusi fuvalom a *Ferenc-József nőnevelde* bejárata felett. A zászlóra aranyos színezéssel egy jel volt festve. A kikelet illetet, megértették, hogy mit jelent e néma jel. Reggeltől estig, mintha bucsujárás lett volna, úgy jöttek-mentek azok, kiknek az a néma jel kimondhatatlan sokat, emberi szóval el nem mondható, legfeljebb csak szívvel érezhető beszélt. A ki b lépett, látta, hogy itt kiállítás van. De milyen kiállítás! Ha láttad, bizonyára megilletődött lelked: jobbá lettél. Ha nem láttad, igazán sajnálhatod s azért jövőre, ha Isten éllet, el ne mulaszd megnézni.

Mi mindnyájan, kiknek az öröklámpa fénye az a világosság, mely eligazít az élet utain, s a kik az oltár követéit találjuk meg lelkünk pihenőjét, köszönettel tartozunk az *Oltáregysület* hölgyeinek. Az *Oltáriszentség* mindannyiunk drága kincse, a szentséghez lakója mindnyájunk királya, az *Eucharistia* becsülete mindannyiunk becsülete. És ez a kiállítás ékes szóval hirdette nekünk, hogy ez ósvárosban van egy lelkes sereg, mely eltelve a katakombák hitével s áldozatos szeretetével imádkozva dolgozik, hogy mindnyájunk drága kincse, hitünknek e szentséges titka minél méltóbb kerethen jelenhessék meg imádó lelkünk előtt. Az Oltáriszentségért, annak becsületéért dolgoztak önzetlenül, zajtalanul, fáradtságot nem ismerve. Munkájukért a jóknak köszönete és hálaja a földi jutalom.

Az Oltáregylet ügye azonban sokkal szentebb és eszményibb, sem hogy e mű hordozói az emberi elismerés és dicséret hervadó virágaiban fáradtságuk s áldozataik jutalmát feltalálhatnák. Az igazi és méltó jutalom csak az lehet, melyről a nemzetek apostolai beszél, mikor *örök, hervadhatatlan, el nem muló koszorút* emleget. Mindnyájunk számára azonban a köszönet és hálán kívül fenmarad még egy kötelesség, mely abban áll, hogy a legszentebb s legideálisabb célu egyesületet erkölcsileg és anyagilag egyaránt támogassuk.

Tegnap este zárta be az Oltáregylet a Ferenc-József nőnevelde utcára nyíló helyiségeiben rendezett kiállítását. A mai napon a kiállított tárgyak szétküldetnek az illő megajándékozott templomoknak, hol bizonyára százas és százas fogják Isten áldását kérni azokra, kik nekik és az Ur Jézusnak illő szíves hűsüvű ajándékokat készítettek. — A kiállított tárgyak egy része a Májusban tartandó budapesti országos eucharisztikus kongresszus alkalmából rendezendő kiállításra fog küldetni. — A kiállítás alkalmából 104 korona 6 fillér folyt be, melyhez *Erzsébet Anália* főhercegnő 20 koronával járult.

Az ajándékozott egyházi szerelvények jegyzéke:

Nagy Kovácsi. Vörös casula, — házilag készült, a monogrammot és keresztet himezte Szütsné-Moenich Jolán. Zöld casula. Három alba, — egyet varrt özv. Pollák Ferencné, a csipkét adta özv. Kováts Ignácné, — kettőt varrt Tóth Edéné. 6 ministráns-ing, — kettőt varrt Hübner Károlyné, a csipkét adta Moenich Károlyné, — kettőt varrt Weber Károlyné, kettőt varrt és a csipkét adta Destek Adolfné. 6 corporale, — adta Mészáros Ferencné. 6 purificatorium, — hármát adott verebi Végh Mária, — hármát gróf Zichy Lujza. Palla, himezte, Perlacky Ilona.

Gánth. Sekrestyébe való kézműsömedence. Vörös casula, házilag készült, — himezte Perlacky Ilona, a keresztet Lichtneckert Pirokska. Viola casula, házilag készült. Zöld pluviale. Birétum, adta Aujedzky Adolfné, 2 ministráns-ing, varrta özv. Flits Miklósné, a csipkét adta Reé Istvánné, 1 alba, varrta Karl Józsefné, 1 karing, varrta özv. Schnetzer Jánosné, 1 vállkendő, adta Leéb Mariska, 1 corporale, adta verebi Végh Mária, 2 kehelykendő, adta Leéb Mariska, 1 törölkendő, adta dr. Szabady Józsefné, 1 oltárterítő, a csipkét adta özv. Rábel Ferencné, 2 palla, himezték Pauer Erzsébet és Perlacky Ilona.

Pázmánd. Viola pluviale, — házilag készült, zöld casula, — házilag készült, himezte Sturm Erzsébet, fehér ünnepi casula, 4 fekete ministráns-ruha, palla, himezte Kégl Miklósné.

Tahitótfalu. 4 vörös ministránsruha, 4 fe-

kete ministránsruha, kézműsömedény sekrestyébe, beteglátozási búrsa, — házilag készült, adja Lichtneckert Juliska, kereszteléshez só- és hamutartó, 2 ministránsing, varrta és a csipkét adta dr. Szabady Józsefné, ciboriumköpenyke, adta Rákos Ferencné, cingulus, adta Tóth Béláné.

Pilis-Szántó. Fehér-viola stóla, adta gróf Zichy Lujza, 2 fekete ministránsruha ujjakkal. A Pilis-Szántóról küldött vászonból készült 1 ministránsing, varrta és a csipkét adta Destek Adolfné, 2 alba, varrták Pauer nővérek, 2 karing, varrták Pauer nővérek.

Szabadbathyan. Zöld casula, — házilag készült, himezte Reiznauer Lenke, 4 vörös ministránsruha, 1 vörös egyházi ruha es gallér. Palla, himezte Kégl Miklósné.

Bakonykúti. Viola pluviale.

Sárligodvár. Vörös pluviale, zöld pluviale, tumbatakaró, szenteltvíztartó a sekrestyébe, kézműsömedény a sekrestyébe.

Csurgó. Zöld casula, fehér pluviale, — házilag készült, viola pluviale, fehér velum, — házilag készült, himezte Kolonics Tera.

Csór. Viola pluviale, beteglátozó lámpa, adták Moenich Károlyné és Szütsné-Moenich Jolán, 2 corporale.

Inola. Csengetyűpersely, adta Aujedzky Adolfné, 2 fekete ministránsruha, 2 viola ministránsruha, 4 ministránsing, — kettőt varrt dr. Lauschmann Gyuláné, a csipkét adta özv. Gaál Pálné, kettőt varrt Karl Istvánné, a csipkét adta Hopper Margit, 1 cingulus, adta Tóth Béláné.

Sz. Ferencrudnik helybeli temploma. 1 fehér casula, adta báró Wense Kóza, — (a casula még nem levén kész, a kiállításra nem volt látható.) 1 második fehér casula, 3 karing, — egyet varrt dr. Eisenbarth Károlyné, a vásznat adta gróf Zichy Lujza, a csipkét Reé Istvánné, — egyet varrt Eisenbarth Agostonné, a vásznat adta gróf Zichy Lujza, egyet varrt Eisenbarth Ferencné, a vásznat adta gróf Zichy Lujza, 3 alba, — egyet varrt özv. Schnetzer Nándorné, a csipkét adta özv. Námesy Ferencné. Palla, himezte Jávor Ida.

Helybeli Seminarium. Fekete casula, fekete pluviale, 2 fekete dalmatika, ciboriumköpenyke, adták Tóth Béláné és özv. Zgorsky Lászlóné.

Székesfehérvári szőlőhegyi sz. Donáti kápolna. Vörös casula, — házilag készült — a monogrammot himezte Szemes Teréz, a keresztet Bartusck Mariska. 2 alba, — dr. Szabady Józsefné, — egyet Schlammadinger Alajosné, régi fehér casula, — házilag lett átjavítva, 2 Palla, himezték Onás Anna és Jávor Ida.

Szentháromság tuncó-kápolna. függöny, — házilag készült.

Mór. -- *Irgalmas nővérek kápolnája.* Viola casula, — házilag készült, fekete casula, — házilag készült, ciboriumköpenyke, adta gróf Zichy Lujza, velum, — házilag készült, himezte Reiznauer Lenke, egy készlet canontábla, adják Leéb nővérek, egy p. misekannácska, adta Schaumann József. Egy karing, varrta dr. Eisenbarth Károlyné, a vásznat adta gróf Zichy Lujza, a csipkét adta Reé Istvánné. 2 palla, himezték Kégl Miklósné és Szemes Teréz. 3 palla, adta Melan Janka.

Még adományozott oltárterítőcsipkét Kolb Jozefa. A *Székesfehérvári Oltáregylet* adománya a *budapesti központi Oltáregylet*nek a májushoz *oltárterítő* készítésére: oltárterítő, adja Szögyényi Marich Julia.

Mint magánadományok még ki voltak állítva: alba, készült a Ferenc József növelében, — a tiszt. főnöknő adománya a budapesti központi Oltáregyletnek. Stóla, készült a Ferenc József növelében, a tiszt. főnöknő adománya a budapesti Oltáregyletnek.

Zámolyra: egy velum, adta Báró Jenőné, Fanta Margit.

A székesfehérvári maroshegyi kápolnába: oltárterítő, adta és a csipkét készítette: Fűri Mariska. Lovasberénybe: stóla, adta gróf Cziráky Antalné, himezte: Kolonics Teréz.

Nadapra: stóla, továbbá; egy oltárterítő, készítette özv. Kéri Jánosné. Megjegyzendő még, hogy a házilag készült *pluviale*,- és *casulákat*,- *velumot*, *tumbatakarót*, *függönyt* és *összes ministránsruhát* varrták: Lichtneckert Antalné, Szammer Rózsa, Moenich Károlyné, Megligné Kieglér Constancia, Mészáros Ferencné, Szütsné Moenich Jolán, Weber Károlyné, Onás Anna, Peék Róza,

Lichtneckert Juliska, Papp Etel, Rejbnér Magdolna, Reiznauer Emília, Sturm Mariska, Tolnay Vilma. A fűrhennelük dr. Szabady Józsefné és Tóth Béláné, a színes ruhák pedig Lichtneckert Antalné és Szammer Rózsa vezetése és felügyelete alatt készültek.

UJDONSÁGOK.

— **A nagyhat lélekemelő szertartásait** ez évben is, mint egykor dr. *Városvy Gyula* megyéspüspök fogja tartani s minden egyes alkalommal d. e. 9 órákor fog kezdődni. A nagypénteki szent beszédet dr. *Nagelreiter* Alajos belvárosi káplán tartja, Jeremiás siralmait pedig a következő urak fogják énekelni: nagyszórdán Vogl Alajos, Arany Imre, Szabó Ferenc; nagycsütörtökön: Weisenfeld János, Felber Géza, dr. Tordai Ányos; nagypénteken: Lakatos Frigyes, dr. Kneifel Ferenc, Ketskés Elek. A feltámadási szertartás nagyszombatán délután 2 órákor a kórházban, 3 órákor a felsővárosi templomban, 4 órákor a Szent Ferenciek templomában, 5 órákor a szemináriumban, 6 órákor a székesegyházban, 7 órákor pedig a ciszterciák templomában fog megtartatni.

— **A székesfehérvári belv. Kath. Kör** 1904. április hó 7-én a Szent István tereben estélyt rendez, a következő műsorral:

- Mendelssohn „Eliás” c. oratoriumából.**
  - „*Angyalok hara.*” Tercett. Éneklik: Kováts Ilonka, Pichler Annus (sopran I.); Udvardy Salome, Szalkai Irma, (sopran II.); Telegy Sándorné, Horváth Gabriella (alt).
  - „*Biszál, remélj!*” Előadja a katolikus kör vez. s-kara dr. Kneifel Ferenc vezetése mellett.
  - „*Oh jertek!*” Quartett. Éneklik: Rostagni F. Carola (sopran); Telegy Sándorné (alt); Ketskés Elek (tenor); dr. Tordai Ányos (bassus).
- „**Az élet a katolicizmusban.**” Szabad előadás, tartja P. Antal, sz. Ferenc-rendű áldozó pap.
- „**Szent Tarsisius.**” (Költmény.) Irtá: Cservenka Kálmán. Szavalja: Ketskés Elek.
- „**Gyzedelmi induló.**” Handel „Makkabeusi Judás” c. oratoriumból:
  - Hűvek hara.* (sopran I. II. alt.)
  - Lányok hara.* (sopran I. II.)
  - Teljes kar.* (sopran, alt, tenor, bassus.) Előadja a kath. kör vez. s-kara dr. Kneifel Ferenc vezetése mellett.

Az összes énekszámokat harmoniumon Kiseri Mátyás Fede zenentanár.

Kezdetre d. u. 5 órákor. Belépőjegy váltható Knaozovitzky Béla nádor-utcai üzletében. Páholó 6 k.; zsölyeszék 1.50 k.; ülőhely 1 k.; állóhely 60 f.

Előre is figyelmeztetjük lapunk olvasóit s első sorban a kath. kör tagjait, hogy jegyeiket minél előbb megszerezzék iparkodjanak, mert a késedelemből eredhető hátrányokért a kör vezetősége felelősséget nem vállalhat. A jegyek holnap reggeltől kezdve lesznek kaphatók Knaozovitzky Béla üzletében.

— **A rendőrség köréből.** Simon Sándor rendőrkapitány, a 69. gyalogezred 2. hadnagya 28 napi fegyvergyakorlatra Bilekbe vonult. A bünyű osztály ügyeit távolléte alatt Reé főkapitány és Kuti alkaptány megosztva intézik el.

— **Letört virág.** Megrendítő csapás érte a városunkban köztisztviselőben álló Gerő család, a Felmayer-féle festőgyár igazgatójának családját, leánykájának Stefániának elhunytával. Maga volt az élet és elevenség, kedvessége mindenki előtt szeretetreméltóvá tették. Aztán jött egy meghülés, nyomában egy gonosz betegség s a szenvedősk kínjai után vasárnap reggel fél 4 órákor 12 éves korában kioltotta életét. Temetése óriási részvét mellett tegnap délután folyt le a város háztéri gyászszobából. Koporsóját az ismerősök egész virágerdővel borították el. Közük volt egy kedves koszorú, szerető tanulóársnő tettek a koporsóba, kik a tantestület vezetése mellett teljes számban kísérték ki kis barátónkukat a temetőbe.

— **Névváltoztatás.** Kiskoru Ulmer Gyula Jenő alsószentiváni lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel *Ujvári*-ra változtatta.

— **Fejérvármegye központi választmányának** legutóbbi ülésén tárgyalták a belügyminiszter ama körrendeletét, melyben figyelmezteti a központi választmányokat, hogy az 1903. évi képviselői választói névjegyzékek összeállításáról gondoskodjanak. A központi választmány meg is alakította a névjegyzékek összeállítására hivatott küldöttségeket, melyeknek elnökei: a sárkeresztúri választókerületben Detrich Zsigmond, Szűts Albert és Koller Tivadar; a rácalmási választókerületben Farkas Gyula. br. Mandorfi Géza, dr. Matta Árpád; a váli választókerületben Csontos Andor, Tamassy Árpád, Gyapay Pál; a csákvári kerületben gróf Cziráky Antal, Urházy Lajos, Kenessey Lajos; a bodajki választó kerületben Molnár Béla, Kósa Miklós, Kenessey Gyula, Venczel József. A választói jog megállapításánál a mult évre kivetett adó fog alapul szolgálni. Megjegyezzük, hogy az adó meg nem fizetése a választói jog gyakorolhatóságának és emélfogva a választói névjegyzékbe való felvételnek akadályát nem képezi.

— **Hibuzogás és áldozatkészség.** Dícséret érdemel Pázmánd r. k. közönsége azon buzgalom és áldozatkészségért, melylyel vallásosságának napról-napra fényes tanujelét adja. F. hó 25-én szentelte be a kerületi esperes az újonnan kegyadományokból beszerzett stációképeket, mely alkalommal a község buzgó énekek és imák, a stáció-ájtatosság elmondása mellett megszokott sokaságban vonult fel a Kálváriára. Az ájtatosság végeztével alkalmi beszédben dicsérte meg a beszentelés: végző esperes-plebános híveinek vallásosságát, mely nem egyedül szavakban, hanem tettekben is nyilván hirdeti a hívő lelkek Isten dicsőségét előmozdító buzgalmát és törekvését. Ugyancsak az ottani hívek minden szép, nemes és magasztosra kész lelkületét bizonyítja az igen csinos, szép, ékesen összeállított baldachinum is, mely annak a Legméltóságosabbnak imádságát mozditja elő, a ki a jó lelki adakozókat szereti. Most öntet a jámbor hívők buzgótsága továbbá egy új harangot, hogy annak csengő hangjára templomba menni annál inkább siessenek. Rövid fél év alatt közel 900 koronát adományoztak a pázmándi hívek vallásos cölökre.

— **Hirtelen halál.** Nagy és szomoru szenzáció volt ma reggel a vasuti pályaháznak. *Hornik* Adam helybeli lakos, szabómester a reggel fél 7 órakor induló vonattal Budapestre akart utazni, hogy régi szívbaja ellen a budapesti orvosprofesszoroknál keressen orvoslást. Tervét azonban egy végtelen vonással rövidesen keresztülhuzta a halál. Amint ugyanis a pályaházba ért, hirtelen rosszul lett, szívbaja vett rajta erőt, eszméletét veszítette s mielőtt orvosi segélyben részesülhetett volna, meghalt. *Liszt* Ferenc ügytelen rendőrbiztos dr. *Árókay* Antal ker. orvossal megjelent a helyszínen, de már csak a tetem elszállítására vonatkozólag tehettek intézkedést. Dr. *Árókay* ker. orvos a halál okául minden kötséget kizárólag szívszélhűdést konstatait s a hatóság átadta a tetemet a családnak. Néhány apró gyermek s gyászoló özvegye siratja a kenyérkereső családapát. Temetése holnap d. u. 5 órakor lesz a Kossuth-utca 3. sz. a. gyászházban.

— **A letartóztatott báró.** A szerencsétlen fiatal ember, kit rendőrségünk kénytelen volt letartóztatni, ma már a lipótmezei örültek házának lakója. Régi előkelő családból származott. Ősei a Scottiak, még Olaszországban emelkedtek a bárói rangra. A fiatal ember gazdagon nősült, de a pénznek nem volt előtte értéke. Feleségéről elvált s aztán belemerült az élet örömeibe. Két kézzel szórta a pénzt, különösen nagyszámu barátai társaságában. Lassankint beállt a szükség, de nem egyszersmind a kijózanodás. Most már pumpolással próbálkozott, majd pedig családokra vetemedett. A mult héten a Somossy orfeumban mulatott, de fizetni nem tudván, a rendőrrel gyűlt meg a baja. Scotti báró azonban felülkerekedett s kirántotta a rendőr karját, leütéssel fenyegette, ha hozzája mer nyulni. Ezért állították a rendőrség elé, ahonnan azonban megszökött. Nálunk erőszakoskodásai és koldulása miatt fogta el a rendőrség, majd pedig a Budapesti rendőrség megkeresésére Budapestre toloncolta. A vonaton dühöngeni kezdett, úgy, hogy be kellett szállítani a lipótmezei örültek házába.

— **A jótékony nőegylet estálya.** A székesfejérvári jót. nőegylet f. évi május havában a Szent István Tereben egy nagyobbszabású élő reklámképekkel egybekötött koronás estélyt rendez. — A rendezés kidolgozása, a szükséges intézkedések megtétele végett a székesfejérvári jót. nőegylet választmánya saját kebeléből egy 20 tagu hölgybizottságot küldött ki Szőgyény-Marich Julia védnőknő elnöklete alatt.

— **Nyilvános köszönet.** Azért a részvétért, a mely felejtetheten drága feleségem elhunytá alkalmával jóbarátain, ismerőseim és a nagyközség részéről oly megható alakban nyilvánult, s mely részvét mérhetetlen szomorúságot és fájdalmamat elviselnem könnyíti, — fogadják mindazok, kik azt bármely alakban nyilvánítani szivesek voltak, leghálásabb köszönetemet. *Karl István.*

— **Az 1904. évi ujonccalítás** előmunkálatainak foganatosítása iránt a honvédelmi miniszternek a törvényhatóságához intézett körrendelete oly felhívással intézkedik a működési tervzet megállapítására vonatkozólag, hogy az 1904 évre vonatkozó fősorozás folyó évi május 24-től bezárólag június 28-ig terjedő időtartam alatt legyen foganatosítható. Megjegyzji és különösen hangsúlyozza még a honvédelmi miniszter, hogy azon járásokban, melyekben :z aratás a tapasztalat szerint már június közepétig szokott kezdődni, a sorozás feltétlenül az aratást megelőző korábbi időpontra tűzendő ki.

— **A vendéglősök és kávéosok ipartársulatának** mult heti közgyűléséről hírt adtunk s ebből kifolyólag egy üdvös és szükséges mozgalmról adhatunk számot. A közgyűlés tárgyszorozatának lebonyolítása után *Fekete* Géza kávéos szomoruan konstataitá, hogy a helybeli italmérőknek legnagyobb része távol tartja magát az ipartársulattól, annak kötelekibe nem lép be s így a közös érdekek istápolása szinte a lehetetlenséggel határos. A tagok száma folyton kevesedik, érdeklődés helyett a legnagyobb közöny járja. Hiányzik az önmegbecsülés, a kölcsönös tisztelt és szeretet, összetartásról pedig szó sem lehet. Teljesen indokolt panaszszavának záradékául indítványozta, hogy küldjön ki a közgyűlés egy bizottságot, mely hivatva volna óriási közönyéből felrázni s az ipartársulat kötelekiben tömöríteni az italmérőket. E nagy munkára a közgyűlés bizalma folytán *Trummer* Sándor alelnök, továbbá *Szalkoczy* Lajos és *Fekete* Géza vál. tagok vállalkoztak. Amde a tagok gyűjtése, az érdeklődés felkeltése kötelessége minden egyes italmérőnek. Oly sok panasz hangzik el az italmérők körében a csemeszét miatt, folyton emlegetik az italmérők számának a megállapodástól eltérő többséget, annyit az orvoslást igénylő baj, hogy csakugyan itt lenne az összetartásnak s így a komoly, eredményes fellépésnek az ideje. Az első lépés a tömörítés, enélkül jágatasuk csak kiskoru sáfránkozás.

— **Halálozás.** Mária Györgyné szül. Magyar Franciska március hó 25-én délelőtt 9 órakor, életének 32-ik, boldog házasságának 14-ik évében hosszas szenvedés és a halalközi szentségének ismételt ájtatos felvétele után Veszprémben elhunyt. Temetése e hó 27-én volt.

— **A siketnémák és hülyék foglalkoztatása.** Köztudomásu dolog, hogy a siketnémáknál és hülyéknél nagyban elősegíti a betegségükkel járó kedélytelenséget, életunúságot az a körülmény, hogy hiányzik náluk az élet sója: a munkásság, az állandó foglalkozás. A gyógypedagógiai intézetek országos szaktanácsa ezen segíteni óhajtván egy ajánlatot közöl a törvényhatósággal, melyben tudatja, hogy dr. *Jakabfy* Ernő temeskubini ügyvéd, ki a delibáti pusztán vadon tenyésző s kefekészítésre alkalmas gyökéryanag kizárólagos kiadási jogával rendelkezik, a termelést folytonossá teendő, állandó munkásokul felöltött siketnémákat és munkára alkalmas hülyéket óhajtt foglalkoztatni. A munkások tisztá, egészséges lakást kapnak, jó élelemről s a szükséges szerszámokról is gondoskodik az intézőség. Napibértük 24, 48, sőt 80 fillér — ügyességük szerint. A jelentkezők a kereskedelmi miniszterétől kedvezményes utazási jegyet kapnak.

— **Állategységügy a megyében.** Sár-szentmihályi községben és a sárkeresztúr községhez tartozó Imremajorban a száj- és körömfájás megszűnt.

— **A vármegyei árvaház igazgató** választmánya ma d. e. 10 órakor ülést tartott, melyen az árvaház fenntartására és egyéb adminisztratív teendőire vonatkozólag hoztak határozatokat.

— **Köszönetnyilvánítás.** Özv. *Say* Istvánné Dieballa Gizella megboldogult anyosa, Özv. *Say* Józsefné Flits Amália emlékére a székesfejérvári jótékony nőegyletnél 500 koronás alapítványt tett, mely kegyes alapítványért a székesfejérvári jót. nőegylet választmánya nevében hálás köszönetet mond *Szőgyény-Marich* Julia védnőknő.

— **Az Uránia színház Székesfehérvárról.** Nemcsak kellemes, de hasznos és tanulságos szórakozást szerez az magának, ki az Uránia színház Székesfehérvárról április hó 4-én, 5-én és 6-án tartandó előadásait megnétek. A nevezett napokon Egyiptom piramisai, a régi királysirok, e bájós ország szebb tájai, majd a Quarnero örökzöld vidékei és a berlini élet fognak tanulságos képekben bemutatni. Az előadásokra jegyek előre válthatók *Krausz* Veronika Nádorutcai dohányozószéjében.

— **Koszorúmegváltás.** A boldogult *Karl* Istvánné úrnő ravatára szánt koszoru megváltása címén a jótékony nőegylet részére a következő adományok érkeztek: *Silberberg* Soma 20 kor. *Wertherm* Ármin és neje 10 kor., dr. *Faludi* Miksa 10 kor., dr. *Pataki* Ármin 10 kor., és *Weiner* Jakab 6 koronát. A nemes szívű adományokért ez uton mond köszönetet *Roé Istvánné* pánztárnok.

Külföldre alkalmas néhányszáz darab javér, szil, körísa darabja 20—15 kr. Sophora (mehészeknek ajánlva 25—15 kr. platanfa 30 kr. csomagolva Duna Adonyi vasut vagy hajó államashoz szállítva, a pénz előleges beküldése mellett eladó. Vetőmag Kifli burgonya 50 kilónként zsákostól 2 frt. 30 kr. Baur gazdatiszt Duna Adony.

— **Eltűnt és megtaláltatott.** *Mainz* József kőfaragó segéd nem lévén tagja a mértékletességi egyesületnek, a szeszés italok élvezetében nem is tartott mértéket. Ha nem volt pénz, ivott hitelbe, mert szenvedélyének hatalma alatt áll, migmem lélekben megőrtve tönkretett idegrendszere felmondta a szolgálatot s idő előtt a munkaképtelenség számát gyarapította. Deliriumba esett s rohamai nap-nap után gyakrabban vettek rajta erőt. A szerencsétlen teremtés f. hó 24-én bucsu nélkül távozott hozzátartozóinak lakásáról s mert még másnap sem hallottak felőle ért, eltűnése körül jelentést tettek a rendőrségnek, ahonnan a szélrózsa minden irányába szétvitte a táviróórót a ballépés hírért. Pedig *Mainz* az utóbbi idők cselekményei között most tette a legjobbat: bement a helybeli Szent-György kórházba s felvettette magát gyógykezelésre. A rendőrség erről ma értesült s a körözi eljárást beszüntette.

— **Gyanus halálozeset.** *Tabi* István gárdonyi lakos 6 éves, hasonnevű fia vasárnap gyanus tünetek közt hirtelen meghalt. Dr. *Mészoly* József h. járásosor az orvos rendőri boncolás eredményéről meg nem tett jelentést.

— **Vesztett eb.** Pákozdon a napokban egy vesztésre gyanus eb *Csontos* János 10 éves fiúcskát bal térdén megharapott. A marás után a kutya még másfél napig kőbörgött a faluban, több ebet megmárt és másnap tért vissza, mire tulajdonosa *Konya* Pálné agyonlövötte. Az áldozatot Pestre vitték a Pasteur-intézetbe. Az eb-ziárlatot a hatóság elrendelte.

— **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** *Mauthner*-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, *Mauthner* *Ödön* cs. és kir. udvari magkereskedése *Budapest, Rotentiller-utca 33,* mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlítendő az impregnált takarmány-pamagvak és a legnemesebb gabnafélék dús választéka.

Királykut utca 1. szám alatt, 2 szoba, előszoba, konyha s hozzá tartozó helyiségekből álló udvari lakás május elsejére kiadó.

— **Új panaszkönyv.** A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a hazai vasutak állomásain a most használatban levő panaszkönyvek helyett új mintájú, lapszámozott panaszkönyvek használtassanak. Az új rend május 1-én lép életbe. Valószínű azonban, hogy a vasuti alkalmazottak

is meglepik a minisztert egy panaszkönyvvel, mert — miként hírlík — a Máv. igazgatósága beszűntette a szabadságadást, a szabadjegyek osztogatását ami valószínűleg az országos kongresszus reakciója.

— **Talált rózsafüzér.** Napokkal ezelőtt *Havranek* Gyula iskola-utcai mé-zárszékében egy fehér gyöngy rózsafüzért hagytak. Tulajdonosa nevezett mézárósnál átveheti.

— **Tűz a szőlőhegyen.** Az isteni gondviselésnek köszönhető, hogy tegnap egy kisebb fajta tüzeset nem lett Balog János szőlőhegyi lakosra nézve végzetessé. Az öreg-hegyen a régi lovasherényi ut mentén van Balog János szőlője, ott lakik, ott éldegél családjával együtt. Balog a feleségével együtt dologra ment, apró gyermekei magukra maradtak a háznál. Úgy délelőtt 9 óra tájban *Schmelzer* Nándor helybeli kereskedő, aki 7—8 munkással dolgoztatott a szőlőben, fekete füstgomolyt lát felszállni a lovasherényi ut mentéről. Figyelmezteti erre munkásait, majd pedig a füstfelhő növekedését látva munkásaival együtt a helyszínére sietett, hol ekkor már egy sertésöl s egy kazal lángokban állt. A sertéseket kiszabadították a tűzveszedelemből s teljes erővel az oláshoz fogtak s ez csakhamar sikerült is A segély ugyancsak kellő időben érkezett, mert a lángok már a présház felé törekedtek, hol Balog János gyermekei zárt ajtóik mögött siránkozva várták a szabadulást. Az esetről a rendőrségnek tudomása nincs.

— **Rendőri hírek.** Töröbánci József kovácslegény Szakács János helybeli kovácsmestert boldogította munkásságával, mígnem vasárnap rendes szokása szerint szeszszel dicserzte az Isten. Mikor ugyanis az ital már alaposan elvette az esztét, haza ballagott s a szobája helyett a padlást választotta nyugvóhelyül. Amde nehezebb lévén a feje a lábánál, a létráról lepottyant, mire a gazda figyelmes lett, tolvajt sejtett a háznál s legnagyobb meglepetésére a saját munkását csipte el. A további menetirányt már a rendőrség jelezte.

Habersdorfer Ferenc verebi illetőségű napszamosnak szombaton a helybeli törvényháznál volt egy kis kellemetlen ügye, mely végeredményében 9 havi fogházal nyert elintézt. E felletti keserűségben gondolt egy nagyot és ivott még nagyobbakat s aztán berugott fővel a vasuti indóháznál olyan skandalumot csinált, hogy a rendőrség vette gondjaiba.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Többeknek. A Székesfehérvár és Vidékének hely szüke miatt legközelebbi számunkban adunk választ s ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy *Juhász* Kálmán keresztési ev. ref. lelkes felvilágosító soraimak is csak akkor adhatunk helyt.

MEGHÍVÁS.

A móri keresztény hitelszövetkezet II. Rendes Évzáró Közgyűlését

folyó évi április hó 6-én este 7 órakor

a móri katolikus kör nagytermében tartja,
melyre a tagok meghívottnak.

Tárgy:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésével betervezett zárszámadások bemutatása. Felmentvények megadása.
2. Nyeremény-felosztás felett való határozat.
3. A felügyelő-bizottság választása.
4. Indítványok, ha az igazgatóságnál írásban beadatnak.

Igazgatóság.

A móri keresztény hitelszövetkezet vagyon-mérleg számlája 1903. január — december évről.

V a g y o n		K.	f.	K.	f.	T e h e r		K.	f.	K.	f.
Készpénz				3030	04	I.	Első évtársulat mult évi vagyona	18585	60		
Kötvényekben				152028	—		Folyó évi betétei	17612	40	36198	—
Hátralékos kamat				112	40	II.	Második évtársulat folyó évi betétei				5020
Felszerelési számlán				65	08	III.	Első évtársulat osztalék számlája	634	55		
							kamat tőkésítés	28	55	663	10
						IV.	Tartalék betétek	107122	84		
							év végén tőkésített kamatai	2860	77	10083	61
						V.	Felszerelési számla mint holttőke				6583
						VI.	Jövő évet illető kamatok				2231
						VII.	Mult évi tartalék alap kamattal (0.36)	218	78		
							folyó évi 20% tartaléka	340	92	55	70
						VIII.	Egyenl. mint oszt. I évt. 1813 részben á 0.62 k.	1124	06		
							" II. " 454 " " " "	289	63	1413	69
										156135	58

Nyereség-Veszteség számla.

K i a d á s		K.	f.	K.	f.	B e v é t e l		K.	f.	K.	f.
Letétek után kifizetett kamatok					918	72	Mult évben előfizetett kamat				1230
Tőkésített kamatok betétek javára		2860	77			Folyó évi kamat					5793
" " osztalék számlának			28	55		Készenléti					265
" " tartalék alapnak			6	36	2895	68	Illétek				310
Házbér			120								
Adók			166	45							
Tisztelet díjak			900								
Felszerelési számlának			65	85							
Nyomatvány, fűtő stb. üzleti kiadás			777	76	2030	06					
Tartalék alapra 20%			340	92							
Egyenleg, nyereség			1413	69	1754	61					
											7599

Az év kezdetén volt a szövetkezetnek 859 tagja 2267 betéttel
belépett 14 " 42 részv.
kilépett 14 " 42 "

Év végén van 859 tagja 2267 betéttel

Kelt Mór, 1904. évi március 20-án.

Szentiványi Károly, elnök. **Gerszner József**, igazg. **Ruff György**, igazg. **Schindele Antal**, igazg. **Steiner József**, igazg.
Schweighardt Veremund, el. titkár. **Szélits János**, igazg. **Flátsker György**, pénztáros. **Bittner József**, könyvelő.

A fenti számadásokat átvizsgálván, azt helyesnek találtuk és a közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk. — Mór, 1904. március hó 25-én.

Hub Rezső, f. b. t.

Kriegler Sándor, f. b. e.

Pisch József, f. b. t.

mint felügyelő bizottság.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.